

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۴) خردادماه ۱۳۳۸

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : فهیمی - مهندس صالحی - مهندس قادر پناه - فضالی - خروى کردستانی .
- ۳- تصویب صورت جلسه .
- ۴- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای بردلی .
- ۵- تقدیم سه فقره صورت دیون بلامحل بوسیله آقای دکتر یگانه وزیر مشاور .
- ۶- تقدیم سه فقره آئین نامه بوسیله آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداشتی .
- ۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به قرارداد بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت و ارسال بمجلس سنا .
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون نظام راجع به اضافه نمودن يك بند بماده ۳ قانون استخدام موقت و بازنگری و بازخرید سوابق خدمتی درجهداران ارتش و ژاندارمری و ارسال بمجلس سنا .
- ۹- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون نظام راجع به حق ارشدگماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۰- طرح گزارش شورای اول کمیسیون نظام راجع به اصلاح ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
- ۱۱- اعلام وصول و قرائت نامه رسیده ازدولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات .
- ۱۲- اعلام وصول گزارش ماهانه کمیسیونها و چاپ آن در صورت جلسه .
- ۱۳- ختم جلسه .

مجلس ساعت ۹ صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(شرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه - آقایان:
- دکتر موثقی - مهندس قادر پناه - مهندس معتمدی - مهندس بریمنی - نهرانی - موسی صالحی - پرویزی - مهندس اخوان - مهندس کیا - مهندس کیا کجوری - دکتر متین - ملکزاده آملی - دکتر مدرسی - دکتر دادفر - دکتر خروى کردستانی - دکتر یزدان پناه - مسعودی - پزشکیور - نامنی - دکتر خطیبی - مهندس جلالی نوری - شهرستانی - دکتر طالع - دکتر غنی - دکتر قهرمان - دکتر کلایلی - ادیب سمعی - پدرامی - دکتر رشتی - رضوی - دکتر سعید - فضالی -

مهندس معینی زند - مهرزاد - دکتر گاکیک - فهیمی -
غائبین مریم - آقاییان :

بهادری - کاسمی - پرفسور مخبر فرهمند - مهندس
اردلان - بوشهری - بختیاری پور - دکتر بقائی بزدی
پابنده - ساکینیان - دکتر شریعت - دکتر عاملی تهرانی -
فروتن - فیاض - موقر - بانو دکتر دولتشاهی - دکتر
رفیعی .

غائبین در رأی - آقاییان :

دکتر اسدی - پردلی .

۲ - بیانات قبل از دستور آقاییان : فهیمی - مهندس صائی - مهندس قادر پناه - فاضلی خسروی کردستانی

رئیس - نقطه‌های قبل از دستور را شروع میکنیم
آقای فهیمی بفرمائید .

فهیمی - جناب آقای رئیس ، همکاران ارجمند،
روز دوشنبه گذشته ۲۹ اردیبهشت ماه برای اهالی منطقه
دشت گرگان یک روز تاریخی افتخار آمیز توأم با شادی و
سرور بود در این روز رهبر عالیقدر ملت ایران شاهنشاه
آریا مهر بمرکز این دشت حاصلخیز یعنی شهرستان
کنبدکاوس نزول اجلال فرمودند که برای اهالی آن
منطقه یکی از روزهای بسیار عزیز و ارزنده و گرامی بود
بحکم وظیفه لازم میدانم گزارش از جریان تشریف
فرمائی را که افتخار حضور در تشریف فرمائی این روز
تاریخی داشتم بعرض نمایم که آن محترم مجلس شورای ملی
برسانم .

اهالی شاهدوست و میهن پرست دشت گرگان از
کوچک و بزرگ از چند ماه پیش برای دیدار و زیارت پادشاه
محبوب خود روز شماری مینمودند تا بالاخره روز ۲۹
اردیبهشت باین آرزوی بزرگ توفیق یافتند (صحیح
است) .

شهرستان کنبدکاوس بمنظور استقبال از پیشوای
بزرگ و محبوب ملت ایران با وضع خاص وجایب و زیبا
تزیین شده بود . مسیر موکب مبارکشان از محل مخصوص
فرودگاه هلیکوپتر تا پای میل کنبدکاوس که فرب سه کیلو
متر راه میباشد با فرش های نفیس تر کمنی برنگهای مختلف
و طرحهای متفاوت مفروش گشته بود در دو طرف خیابان
پهلوی درخت سبز شاهنشاه آریا مهر اهالی شاهدوست و

میهن پرست دشت گرگان از کلیه طبقات صف آرائی نموده
و در انتظار رسیدن پدر تاجدار خود دقیقه شماری میکردند
احساسات مردم از لحظه نمایان شدن هلیکوپتر در آسمان
سبز و خرم گنبد قدری هیجان آور بود که هر بیننده را
سخت تحت تأثیر قرار میداد (صحیح است) .

شاهنشاه در حدود ساعت ۱۰ صبح نزول اجلال
فرموده پس از انجام مراسم رسمی و اداء احترام از طرف کار
مخصوص در برابر احساسات پر شور شدید وی نظیر جمعیت
که واقعا غیر قابل توصیف بود به صف متقبلین نزدیک شده و از
طرف مقامات مسئول و طبقات مردم به پیشگاه مبارک خیر مقدم
عرض شد . شاهنشاه محبوب در مقابل صف طبقات مختلف
شهر توقف فرموده آنرا مورد تفقد و مرحمت شاهانه
قرار دادند و از وضع کار و پیشرفت امور مربوط بهر صنف
پرسشهایی فرمودند و پاسخهای لازم بعرض مبارکشان رسید
سپس برای پیشرفت امور و تسریع در کار و تأمین رفاه و
آسایش بیشتر مردم مسئولین امور اوامر مخصوص شرفرود
یافت و آنگاه در میان احساسات بی شائبه جمعیت شاهدوست
دشت در اتومبیل روزبان مخصوص قرار گرفته در تمام طول
خطسیر به احساسات بیحد و پر شور جمعیت ابراز تفقد و
عنايت خاص ميفرمودند اتومبیل شاهنشاه از طرف قاطبه
مردم گلباران میگردد و از سراسر خیابان پهلوی باشعارهای
شاهدوستی و میهن پرستی و نصب پرچم های سه رنگ ایران
مراتب جان نثاری خویش راعرضه قدوم شاهانه مینمودند .

اعلیحضرت همایون شاهنشاه نزدیک ساعت ۱۱ صبح دریای
میل گنبد بجایگاه مخصوص تشریف فرما گردید و
تیمسار سر لشکر مزین نماینده مخصوص شاهنشاه آریامهر
گزارش لازم را بعرض همایونی رسانید و از پیشگاه مبارک
استدعا نمود برای پیشرفت کامل امور کشاورزی این منطقه
و همچنین کمک بیشتر با امور اقتصاد کشور بمنظور حمل و
نقل محصول کشاورزی جاده های فرعی بین جاده های
اصلی دشت گرگان احداث گردد که از طرف ذات اقدس
شهرباری در نهایت عطف و اوامر لازم صادر گردید .

در پایان گزارش ، اسناد مالکیت اراضی تقسیم شده
را به نمایندگان زارعین و دهقانان ۱۸ فرقه مرحمت فرموده
و از وضع کار و زندگی آنان سئوالاتی فرمودند که عموماً با

عرض سیاسی و فدیویت پاسخهای لازم را بعرض
ناهنشاه آریامهر رسانیده و سلامتی شاهنشاه و خاندان
جلیل سلطنت را از صمیم قلب از درگاه خداوند قادر متعال
سئلت داشتند در اینموقع ابراز احساسات جان نثاران شاهنشاه
به اوج خود رسیده بود آقاییان محمدار از آتابای و از دوردی
کوچکی نمایندگان سواران ترکمن در لباسهای جلی
افتخار حضور یافته و به پیشگاه مبارک بار یافتند و ضمن عرض
خیر مقدم طومار آفادگی و جانبازی و جان نثاری سواران
ترکمن و عووم عشایر غیور دشت گرگان را بمنظور پیوستگی
با برادران سر باز خود برای حفظ حقوق حقه ملت ایران
در ازوند رود تقدیم داشتند .

شاهنشاه آریامهر اوامر مؤکدی در بهبود وضع
منطقه دشت مسئولین امر در گنبد صادر فرموده و همان
روز این شهرستان را ترک فرمودند بنده یقین دارم تشریف
فرمائی علیحضرت همایون شاهنشاه مانند همیشه برای عموم
منطقه دشت گرگان منبع خیر و برکت و سعادت خواهد
بود . مساماً آقاییان نمایندگان محترم استحضار دارند
دشت گرگان یکی از مناطق مهم کشاورزی و اقتصادی
کشور است که در تحت توجهات شاهنشاه آریامهر با کوشش
و فعالیت مردم زحمتکش و کشاورز آنجا در حال پیشرفت
چشمگیر است مخصوصاً مناطق دشت گرگان مانند سایر
نقاط مملکت از یک امنیت واقعی و آرامش حقیقی برخوردار
است و این خود یکی از ارکان اصلی پیشرفت و اعتلاء مملکت
است و آرزوی قلبی هر ایرانی است تا هر چه زودتر عظمت
باستانی خود را تحت رهبری پادشاه جوانبخت خود که
دنیا بمقام ارجمندش سر تعظیم فرود آورده دست یابد .

عملیات سدسازی و شمشیر که با مر شاهنشاه آغاز
شده ساختمان آن با فعالیت هر چه تمامتر زو با تمام است
و به بهره برداری از آن زمان زیادی نداریم قطعی است که
با شروع بهره برداری از این سد موقعیت دشت گرگان از
لحاظ امور کشاورزی در سطح بسیار عالی قرار خواهد
گرفت و همچنین عملیات حفاری چاه نفت در این منطقه
ناجدیت تمام ادامه دارد که مسئولین مربوطه امیدوارند
به نتیجه مثبت برسند . بنده یقین دارم با پیدایش نفت و
احداث سد و پیشرفتهای اجتماعی و فرهنگی که باید گفت

اینهمه آوازه از شاه بود دشت گرگان از هر جهت در ردیف
یکی از شهرستانهای پیشرفته و موفق قرار خواهد گرفت .
در خاتمه بعرض همکاران ارجمند میرسانم که اهالی
شاهدوست و میهن پرست دشت گرگان مانند عموم برادران
ایرانی خود از اعمال و رفتار غیر انسانی و وحشیانه باز بکران
استعمار دولت عراق که در تاریخ بشر و تمدن دنیا سابقه
ندارد بینهایت خشمگین و هر آن آماده دفاع از حقوق
حقه میهن خود بوده و با جان و دل و از صمیم قلب کوش
بفرمان رهبر عالیقدر و محبوب خود میباشند (صحیح
است) .

در پایان عرایض لازم میدانم باطلاع جناب آقای
هویدا نخست وزیر برسانم .

اهالی دشت گرگان تقاضا دارند بمسئولین امر
دستور داده شود هر چه زودتر در لوله کشی اولیه آب رسانی
آب آشامیدنی شهر گومیشان و همچنین در انجام اسفالت
بین شاه پسند و گنبد و میثود دشت تسریع فرمائید زیرا
همانطوریکه بارها یاد آور شده ام در انجام این دو کار بسیار
تأخیر شده است و سزاوار نیست بیش از این اهالی دشت
گرگان در انتظار باقی بمانند .

در خاتمه عرایض سلامتی و بقاء طول عمر رهبر
عالیقدر ملت ایران شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل
سلطنت را از درگاه خداوند یکتا سئلت دارم . جاوید شاه
پابنده ایران (احسن ، احسن) .

رئیس - آقای مهندس صائمی تشریف بیاورید .
مهندس صائمی - با اجازه مقام معظم ریاست و
نمایندگان محترم

روز جمعه گذشته دوم خرداد ماه جاری فرصتی دست
داد که با عده ای از همکاران گرامی طبق دعوت جناب آقای
مهندس گل سرخی وزیر محترم منابع طبیعی یکی از برنامه
های عمرانی جالب را که در اجرای او امر ملوکانه بشمار رسیده
است بازدید کنیم (صحیح است) همکاران گرامی بخوبی مستحض
هستند که فراهات که در اثر از بین رفتن پوشش گیاهی
سطح زمین و مخصوصاً از بین رفتن درختچه ها و بوته های
بیابانی فرسایش خاک چه از نظر فرسایش وسیله آب و با وسیله
باد شروع شده است (صحیح است) بطوریکه امروز شن های

روان که مانعی در جلو خود نمی بینند خطر زیادی برای مزارع و روستاها فراهم ساخته (صحیح است) و اسباب ناراحتی ساکنین شهر هاشده و میشو و مندیچه بسیار مزارع سر سبز که زیر شن روان مدفون شده و دسترنج کشاورزان را در برهه ازمان از بین برده است.

تثبیت شن روان در نقاط مختلف کشور سالهاست که توجه دستگاههای مسئول و متخصصین را بخود جلب نموده و از چندین سال پیش اقداماتی بمنظور آزمایش انجام گرفته است.

چند سال است که وزارت منابع طبیعی در چند نقطه از کشور منجمله قریه حارث آباد که نزدیک سبزوار است و مورد بازدید نمایندگان محترم قرار گرفت دست باقیمانده بسیار مفید و ارزنده ای یعنی کشت درختچه کوبیری بنام ناغ * (Saxaul) (Halexylon B) زده است (صحیح است) که خوشبختانه امروز پس از گذشت چهار سال مساحت زیادی از اراضی به بهترین وجهی از این نوع درختچه ها و انواع دیگر پوشیده شده و بالنتیجه از حرکت رینگ روان هم جلو گیری شده است و بعلاوه مساحت زیادی از اراضی در امان بوده (صحیح است) که کشاورزان در آنها مشغول زراعت میباشند.

نهالهای ناغ کاشته شده بسیار خوب رشد نموده و ارتفاع نهالهای ۳-۴ ساله در حدود ۳ الی چهار متر میرسد (صحیح است) که بسیار جلب توجه کرد گزارش آقای مهندس هنگک آفرین مسئول و کارشناس مربوط حاکی است که: در آذر ۱۳۴۴ بنای ایستگاه تثبیت شن حارث آباد پایه گذاری شد و در همان سال و خرداد ۴۵ که نهالهای ناغ از خزانه بمنطقه تپه های شنی جابجا گردید قسمتهای از مزرعه علی آباد که در کنار ایستگاه حارث آباد واقع شده زیر پوششی از شن قرار گرفته بود جاده شوسه که سبزوار را به کاشمر و تربت و فیروز دوس و بیرجند متصل مینماید و اغلب در معرض هجوم شن روان قرار گرفته و مسدود می گردید ولی اکنون مزارع مزبور از خطر شن مصون مانده است (صحیح است) اجرای این برنامه در اواخر سال ۴۷ در کرمان نیز با موفقیت شروع شد و در اواخر سال ۱۳۴۶ علاوه بر توسعه برنامه در

سبزوار در قسمت جنوب نیشابور نیز اقدامات دامنه داری شروع شد و بالنتیجه هفت هزار هکتار از اراضی قسمتهای سبزوار و نیشابور و کرمان باشت تن بذراغ که از مناطق کوبیری کشور جمع آوری شده بود بذریاشی گردید.

در سال گذشته بیش از ۳۵ تن بذراغ ناغ جمع آوری و بادو میلیون و چهارصد هزار نهال که تهیه شده بود در مسافتی متجاوز از ۱۲۷۰۰ هکتار در استانهای خراسان - کرمان خوزستان - نهران بذریاشی و نهالکاری گردید و هم چنین سال ۴۶-۴۷ قسمتی از مناطق سبزوار و گناباد بوسیله هواپیما بذریاشی شده است.

کلیه هزینه های انجام شده بالغ بر ۲۱ میلیون ریال است که قسمتی بصرف هزینه های سرمایه ای مانده است و بخرید وسایل و ماشین آلات شده است.

گزارش مسئول مربوط حاکی بود که خوشبختانه کشاورزان استقبال شایان توجهی از این برنامه مقبضه مینمایند و بعلاوه در نظر دارند سال جاری ده میلیون نهال ناغ در خزانه تهیه و در مساحتی بیش از چهار هزار هکتار بذریاشی و نهال کاری نمایند این اقدام مفید وزارت منابع طبیعی که ضمن تثبیت شنهای روان قسمتی از اراضی بایر را سرسبز نموده و بعلاوه در آینده سوخت برای کشاورزان و چراگاه برای دامان آنها فراهم میسازد شایان توجه است (صحیح است).

عموم نمایندگان محترم از این بازدید بسیار مسرور بودند که کارشناسان جوان ایرانی و کارمندان مربوط با فعالیت شبانه روزی و با علاقه کامل مشغول سرسبز کردن قسمتی از نواحی سایر کشور میباشند ضمناً آزمایشهای دیگری هم در این زمینه در منطقه حارث آباد که متصدی امر یکی از سپاهیان انقلاب (سپاه ترویج و آبادانی) بود بعمل می آید و یکی از آثار بسیار درخشان انقلاب شاه و مردم که ابتکار خردمندان رهبر دانشمند ملت ایران میباشد آثار ارزنده و تابناک خود را که آسایش روستائیان حاشیه کوبیر را که همیشه در معرض خطر رینگ روان بودند فراهم ساخته است بیترین وجهی تجلی مینماید (صحیح است).

زحمات مأمورین و کارشناسانیکه با ایمان کامل در سرمای زمستان و گرمای تابستان در نواحی کوبیر با کمال علاقمندی مشغول خدمت هستند قابل تقدیر بوده (صحیح است).

است) و ملاحظه شد که با اعتقاد کامل و با دلی سرشار از مهر شاه و مومن در خدمت مهم و مشکل خود فعالیت می کنند. موفقیت دولت جناب آقای هویدا و وزیر محترم منابع طبیعی و کارشناسان و کارمندان مربوط را که در اجرای این برنامه عمرانی که حسب الامر ملوکانه شروع شده است خواستار بوده و امیداست فعلاً که نتیجه بسیار خوبی گرفته شده هر سال اعتبارات بیشتری دولت برای این اقدام مهم تخصیص دهند.

خوشبختانه در این مدت ثوابت توفیق تشریف آستان قدس رضوی امام هشتم امام رضا علیه السلام دست داد. در شهر مقدس مشهد آثار اجرای قوانین دادگسترانه و مرده دوستانه شاهنشاه آریا مهر و بیشرقت همه جانبه بچشم مجبور و نشان میداد که مجربان امور مانند استاندار محترم خراسان جناب آقای پیرنیا علاقه خود را با اجرای نیات همایونی بشوق قابل تحسینی از بر میدارند (صحیح است) در آن هنگام که در روایقهای مطهر ندای آسمانی انما المؤمنون اخوة ظمین انداز بود و در اثر برکت وجود شاهنشاه آریا مهر و امنیت بینظیری که در اثر رهبری خردمندان و پیشوای عظیم الشأن ملت ایران در این کشور بوجود آمده عموم از این مسلمانان از هر ملتی که حضور داشتند بر از نیاز با خدای خود مشغول بوده و همگی از مصیبت قلب پلانی این امنیت فوق العاده یعنی شاهنشاه آریا مهر را دعا میکردند (صحیح است) ولی در این عرصه روزمان جای کمال تأسف است که زعمای کج بیندار بغداد که بر مردمی مسلمان حکومت میکنند احکام و دستورات سریع و اوامر الهی را که در قرآن کریم فرموده: *تعاونوا علی البر و التقوی و لا تعاونوا علی الاثم و العداون و انما المؤمنون اخوة* بظنی فراموش کرده (صحیح است) اجتناب و در پست نقاب منافق و ربا بعمليات سنگین و خلاف انسانی و خلاف دستور خداودین ادامه داده و دست بانداز و اذیت و بیرون راندن از خانه عدّه از مسلمانان و زائرین ایرانی را نموده و همکاری بر بیدی و ستکاری را که منع شده است شیوه خود قرار داده اند (صحیح است) چگونه این افراد که دستور آزار و اذیت عدّه از مسلمانان را بعنوان اینکه ایرانی هستند داده و آنها را از خانه خود با زجر و شکنجه رانده و اموال آنها را مصادره کرده (صحیح است) خود را مسلمان دانسته و در بین ملل اسلامی خود را طرفدار اسلام جلوه میدهند؟ آیا ممکن است فردی مسلمان باشد و دست بزجر و شکنجه برادر مسلمان خود بزند

ما سعادت مندیم که دارای رهبری میباشیم با ایمان واقعی و اعتقاد قلبی بسیدین مبین اسلام که شهرت بشر دوستی و صلح خواهی معظم له شهره آفاق گردیده و سران ممالک جهان برای رهبری خردمندان شاهنشاه آریا مهر از پیش فوق العاده فائق هستند که مایه افتخار هر ایرانی است (صحیح است) چند روز قبل معاون ریاست جمهور ایالات متحده آمریکا شمالی در حضور شخصیت های طراز اول آمریکا در ضیافت افتتاح طالار آئینه سفارت شاهنشاهی ایران در واشنگتن از شخصیت جهانی شاهنشاه آریا مهر و پیشرفت های ایران تحت رهبری معظم له تجلیل کرد و گفت شاهنشاه آریا مهر شالوده مستحکم ایران باستان را پایه اصلاحات دامنه دار اجتماعی و برنامه های نوسازی کشور قرار داده اند و با اجرای موفقیت آمیز این برنامه ها و پیشرفتهای سریع اقتصادی و صنعتی ایران پیروزی ممتاز و کم نظیری برای کشور خود بوجود آورده اند در ایت و شخصیت بارز و اندیشه های بشر دوستانه شاهنشاه که وجود خود را وقف آرمانهای ملت ایران کرده اند و توجه عمیق معظم له برفاه حال مردم جهان و نیز تسلط فوق العاده ای که بر مسائل جهانی دارند کم نظیر است این بیانیات و بیاناتیکه رهبران ممالک مختلف نسبت بشخصیت بارز شاهنشاه آریا مهر بکرات

اظهار داشته اند برای هر ایرانی غرور آمیز است (صحیح است) و هر عالیقدر ملت ایران که همیشه ملت عالم عالیه دین مقدس اسلام میگیرد ندمت تعاون را در این کشور تجلی بخشیده و آن را بقدری مهم میدانند که دستور فرموده اند روز ۲۳ اردیبهشت ماه بعنوان روز تعاون نامیده بشود و باین امر مانند سایر امور کشور توجه خاصی مبذول فرموده اند (صحیح است) مادر مقابل این همه انسانیت و بشر دوستی و صلح خواهی و ابتکار و زحمت و رنج شبانه روزی شاهنشاه آریامهر که برای رفاه و آسایش مردم این کشور و بشیریت متحمل میشوند سر تعظیم و تکریم فرود میآوریم و همه مردم شاهدوست و وطن پرست ایران سرشار از مهر شاه و وطن گوش یفرمان رهبر خردمند خود بوده و در راه اجرای برنامه های مترقیانه و ابتکاری معظم له و اوامر ملوکانه آماذگی کامل داشته و دارند از توجهی که فرمودید سیاستگزارم (احسن، احسن).

رئیس - آقای مهندس قادریناه بفرمائید.

مهندس قادریناه - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم مجلس.

غرض از تصدیع، گزارش تشریف فرمائی موکب مبارک ملوکانه به گرگان و دشت است. اصولاً تشریف فرمائی های ذات ملوکانه به شهرستانها به آحاد و افراد اجازه داده میشود مکنونات قلبی را بروز داده و احساسات شاه دوستی خود را نشان دهند. مردم گرگان از چند ماه قبل که خبر تشریف فرمائی ذات ملوکانه را به منطقه گرگان و دشت شنیده بودند برای روز تشریف فرمائی دقیقه شماری می کردند و در هر محفل و هر مجلس بحث از تشریف فرمائی بود و هر يك از مؤسسات خصوصی و یادولتی خود را بطوری آماده میساختند که در صورت قرار گرفتن رأی مبارک ملوکانه برای بازدید آماده باشند.

شهر گرگان یکشنبه بیست و هشتم اردیبهشت غرق در شادی و سرور خاصی بود همه مردم از زن و مرد، خردو کلان در مسیر مبارک قرار گرفتند تا بتوانند سیما آسمانی رهبر خردمند خود را که کشور ایران را در پهنه کیتی پهنو شایسته ای رهبری فرموده و جای مناسبی در بین ملل بزرگ و قدرتمند به آن داده است مشاهده کنند

اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر پس از نزول اجلا به گرگان در ساعت ۴ بعد از ظهر اسناد مالکیت کشاورزان گرگان را اعطا و از يك يك کشاورزان از وضع زراعت و بارندگی و میزان محصول سوالاتی میفرمودند در این مکان مهندس باید باستحضار برسانم تیمسار مزین نماینده مخصوص شاهنشاه آریامهر در گرگان و کنبد و بجنورد در سامان دادن وضع تقسیم اراضی زحمت کشیده و در خور هر گونه تقدیر میباشد.

پس از اعطاء اسناد مالکیت، به آموزشگاه بهیاری شیر و خورشید که اخیراً ساخته شده و هم اکنون مورد استفاده قرار گرفته تشریف فرما و از قسمتهای مختلف آن دیدن فرمودند. الحق ساختمان بسیار خوب و یادولمی ساخته اند اصولاً نام شیر و خورشید سرخ با کمک و مساعدت همراه است و همه مردم از مؤسسات تابعه شیر و خورشید نهایت استفاده را مینمایند خوشبختانه شیر و خورشید سرخ در گرگان و بخشهای تابعه فعالیت چشم گیری داشته و مردم از بیمارستان آموزشگاه بهیاری و خانه سازمان جوانان و مهمانسرا استفاده نمایان توجه مینمایند جادارد از بانوی نیکوکاری چون والا حضرت شمس پهلوی ریاست عالیه شیر و خورشید سرخ و گردانندگان این مؤسسه عظیم عام المنفعه تشکر و از خداوند خواست که کارکنان مؤسسه را در امور خیر کمک و مساعدت فرمایند.

نیروگاه برق گرگان یکی دیگر از دستگاہهایی بود که مورد بازدید قرار گرفت و توضیحات لازم وسیله آقای مهندس روحانی وزیر محترم آب و برق داده شد برقی که اکنون مردم گرگان و علی آباد استفاده مینمایند از تهران تأمین و مردم از حیث روشنائی کاملاراحت و حد اکثر استفاده را از نیروی برق مینمایند. قرار است در ظرف دو ماه آینده به بخشهای کردکوی و بندرگز برق منطقه داده شده و آنها هم از این نعمت برخوردار گردند و اصولاً سطح منطقه گرگان و دشت از شبکه فشارقوی و متوسط پوشیده خواهد شد. گویا اینکه این همه آوازه آوازه بود معهداً جادارد از وزیر محترم آب و برق و کلیه کارکنان این مؤسسه درمازندران که زحمت کشیده و بموقع طرحها را بانعام رسانیده اند تشکر نمود.

کارخانه پنبه شرکت تعاونی که تحت راهنمایی های قبلی معظم له احداث گردیده ملاحظه و مباحثات مفصلی با اعضاء شرکت تعاونی فرمودند هر کس فرمایشات معظم له را می شنید درک می کرد که شاهنشاه ما در کلیه رشته ها عمیقانه اطلاعات لازم و کافی را دارند و آنچه را که اظهار نظر و توصیه میفرمایند عین حقیقت و صواب است. درباره کشاورزی گرگان و روش دامداری توصیه هایی فرمودند که از نظر شخص بنده که در امور کشاورزی صاحب نظر هستم، به غلادرجه برای کشاورزان مفید بود و باید عین آنرا عمل نمایند و آنچه را که بنده درک کردم شاهنشاه در هر اجتماعی از صنوف مختلف با سوالات مختلف خود دنبال حقیقت و راستگویی میکردند تا نکته ای از نظر تیزبین ایشان پوشیده نماند و همین امر سبب شده است ملت بدون قید و شرط اوامر معظم له را اطاعت و رهبری خردمندانه را جذب نمایند. مردمی که در مسیر موکب مبارک اجتماع کرده بودند آنچنان بهیجان آمده بودند که حد و حصر نداشت، کارگران، کشاورزان اصناف، طبقات مختلف در مسیر موکب مبارک صف کشیده و اعلیحضرت در اتومبیل روباز به ابراز احساسات جمعیت پاسخ میدادند، شادی مردم حد و حصر نداشت و سر از بسا نشینا ختنند خیلی مایل بودم نماینده ای از عراق در گرگان حضور میداشت و جریان ابراز احساسات مردم را با چشم خود میدید و برای حکومت ارزان خود گزارش مینمود تا به حال خود آیند و راهی دیگر غیر از آنچه تا کنون بپیمرداند انتخاب میکردند.

مردم گرگان ضمن تأیید اقدامات دولت تحت رهبری خردمندانه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر تقاضا داشتند آنچه از دست آنها ساخته است اعلام شود تا با دل و جان در انجام آن بکوشند و تقاضا داشتند به نحو مقتضی و حشیگری مشتی عناصر جاه طلب و مفیده جو که برای چند روز حکومت بیشتر به اذیت و آزار زائیرین میگردانند با اطلاع سازمانهای بین المللی رسانیده عده تا حد قابل متوجه عواقب و خیم این وحشیگریها بشوند تا آنها که با مردم تماش داشتیم همه خواهان شدت عمل بیشتر در مقابل وحشیگری حکومت یعنی عراق بودند و در

جواب با اطلاع آقایان رسانیدم شاهنشاه آریامهر چنان رهبر خردمندی هستند که از عقل سلیم و منطق کامل برخوردار بوده و بهتر از بنده و هر مردم عادی میدانند که زمان عمل هر کار چه موقع فرا میرسد و در چه تاریخی باید صورت گیرد و به این ترتیب قانع شدند. ما مقدرات خود را بدست و فکر معظم له سپرده ایم و اطمینان داریم روزهای پرسعادت و شکوه، بیشترگی در انتظار ما و فرزندان ما خواهد بود. عراضم را خاتمه میدهم (احسن - احسن).

رئیس - آقای فضایی تشریف بیاورید.

فضایی - در هفته گذشته والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی ریاست عالیسه جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران با اتفاق همسر گرامیشان جناب آقای پهلبد در حالیکه مسئولان شیر و خورشید سرخ مرگزی همکار محترم آقای دکتر خطیبی و ستانورد کتر نفیسی افتخار حضور داشتند و بنده هم افتخار ملازمت داشتیم به قصر شیرین تشریف فرما شدیم برای سرکشی و رسیدگی بوضع هموطنان بسیار عزیز ما که از شکنجه و آزار اعمال حکومت عراق آسیب دیده اند و بمرزهای ایران رانده شده اند و همچنین برای بازدید از فعالیت های جمعیت شیر و خورشید سرخ در آن منطقه تشریف فرما شدند والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی شخصاً یکی از مظاهر عالیه نیکوکاری هستند (صحیح است) و بخصوص يك جلوه راستین و يك آینه حقیقت نمای احساسات بشر دوستانه و مهر و عطوفت برادر تاجدار خود شاهنشاه آریامهر هستند (صحیح است) و بدون شك تشریف فرمائی والا حضرت به قصر شیرین و مرز خسروی و بازدید از حال آن رنجدیدگان و هموطنان عزیز ما تسلاهی فوق العاده و راحت بخش بسیار برای آنان همراه داشت همچنین تشویق و راهنمایی ارزنده ای بود برای مأمورین و اعضای شیر و خورشید سرخ مرگزی و محلی که با يك نظم فوق العاده و بایک دقت فوق العاده برای تسکین دادن باین افراد و هموطنان ما و غذا رسانیدن و دوا رسانیدن و پرستاری از آنان بایک مجاهدت و کوشش همراه بانظم و غمخواری و دلسواری و مهربانی و عطوفت بکار بسته بودند اکیب های بهداری فعالیت میکردند در يك اکیب هایی که بودند و همراه فعالیت های مأمورین محلی اعم از لشگری و کشوری و خود مردم محل و اعضای

شیر و خورشید محل و نمایندگانی که از مرکز آمده بودند بچشم میخورد آنارضایت و خشودی دو بجنات و نگاههای این آسیب دیدگان بخوبی هویدا بود بنده بواسطه سابقه خدمتی که آنجا دارم و آشنائی که با مردم دارم نه فقط با یک دیدار آنی بلکه با تحقیقاتی که از دوستان و آشنا بام کردم و با تحقیقاتی که از همکاران سابقم کرده ام اطلاع پیدا کردم که روحیه فوق العاده عالی، چه در میان مأمورین کشوری و دولتی، چه در خدمتگزاران امور خیریه و چه در بین همه مردم در آنجا وجود داشت من میدیدم که فرم مانده ارتش، استاندار، فرمانده لشکر حتی خانها بایشان حقیقتاً آنطور میکوشیدند که کوئی برای زن و فرزندان خود میکوشند و میخواهند آلام آنها را تسکین بدهند این روحیه ای بود که شایسته ملت متمدن ایران، ملتی که از رهبری خردمندانه شاهنشاه آریامهر برخوردار است (صحیح است) ملتی که مسلمان است ملتی که آئین بشر دوستی و انسان دوستی را از نیاکسان خود ببارت برده است و در تمام بدن او و در خون او جریان دارد بنده با عده ای از همین آسیب دیدگان و رنج دیدگان صحبت کردم حتی در میان آنها افراد زائری بودند که رفته بودند آنجا زیارت کنند و برگشته بودند نازه بکساعت بود که وارد شده بودند البته با آنها یک صورتی برخورد کردم و ناعده ای دیگر بصورت دیگری، من با آنها صحبت کردم و چیزهایی شنیدم و آنها اینکه مقیم بودند و آمده بودند برخوردیم به آدمیکه پایش شکسته بود و نازه کج گرفته بود در یکی از مریضخانه های بغداد و بعد چون دیده بودند که او فارسی صحبت میکند او را از مریضخانه بیرون کرده بودند این مرد از طرف مأمورین شیر و خورشید سرخ نگهداری میشد این مرد نگران فرزندش بود نمیدانست که آنها در کجای عراق هستند من برخوردیم بیک روحانی که میگفت فرزند آیت الله مستنط هستم خود آیت الله در نجف اقامت دارد و خود آن جوان که در کسوت روحانی بود میگفت راست است بن کسی تکلف بیا برو ولیکن آنقدر فشار بر مردم هست که من دیگر طاقت نیامدم آنجا بمانم من چگونه با این افتخاراتیکه برای وطنم هست نیایم و از آن لذت

نبرم و در میان سوده های افتخارات ملت ایران زندگی کنم صرف نظر از احساسات بشر دوستانه بیک روحیه عالی دیگر وطنپرستی بر خوردم، آنجا دیدم که افسران، سر بازان و همه مردم چگونه روحیه عالی و وطنپرستی دارند من بیک سپاهی بهداشت برخوردیم به او گفتم مادر نواز حال تو از من پرسیده بود چرا با آنها کاغذ نمی نویسی؟ دیدم بحال خشم در آمد و گفت بیدر و مادر من بگویند از برادران و خواهرانیکه از عراق رانده شده اند احوال پرسند نه از من که سالم هستم احوال پرسنی کنند من مشغول خدمتم، گفتم چرا ناراحت شدی؟ گفت چون دوبار است که این احوالپرسی بیجا را میشوند و وقتیکه این وضع را برای یکی از فرماندهان نقل کردم گفت ما بوسیله مأموران خودمان کاغذهاییکه از خانواده های سر بازان و درجه داران که در حاشیه هستند میفرستیم و از آنها میخواهیم که جواب بنویسند همین جوابها را از آنها میشوند میگوبند که زن ما و فرزند ما این حاشیه مرزی ماست ولی زن و فرزندان ما در زیر سایه شاهنشاه در داخل شهرها با آسایش زندگی میکنند و ما از آن بابت غمی نداریم من چنان روحیه عالی در آنجا دیدم که واقف این روحیات هست که باید ملت ما را راضی نگاهداشت باشد و مسلماً شاهنشاه ما را راضی نگه خواهد داشت افسوس که حکومت بغداد و عمال او دیگر روحیات انسانی را از دست داده اند (دکتر اسفندیاری - از اول نداشتند) و الا میتوانستند از این تفاوتها درس عبرتی بگیرند یکی از همین اشخاصیکه نازه وارد شده بود در تأیید فرمایش جناب عالی میگفت که دیگر حالا صحبت از ایرانی مسئله شیعیه در آنجا مورد بحث نیست بلکه همه ملت عراق ناراضی است (صحیح است)، همه مردم ناراحتند (صحیح است) و دیگر آنجا جای زندگی نیست از این جهت است که جادارد همانطور که ما با خاطر هموطنانمان متأثر هستیم برای همه برادران عراقی متأثر باشیم، بهر حال خواستم از طرف مردم شهرستان فسر شیرین از تشریف فرمائی بسیار بموقع و پیراثر والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی و از فعالیتهای جمعیت شیر و خورشید سرخ تشکر کنم (احسن است - احسن است).

رئیس - آقای خسروی کردستانی بفرمائید.

خسروی کردستانی - جناب آقای رئیس همکاران گرامی و ارجمند، اینجانب ده روز قبل بمنظور شرکت در مراسم احساسات عالییه شاهدوستی و میهن پرستی حوزه انتخابه با آنجا مسافرت نمودم مسلماً بیان و ترجمان احساسات هم میهنان مادر سراسر مملکت بخصوص صفحات غربی کشور غیر قابل وصف است (صحیح است) این مردم شرافتمند بیکه تاریخ افتخارات زندگی آنها با ۲۵۰۰ سال شاهنشاهی یزد که ایران زمین توأم است و اجداد آنها فرمان کورش کبیر را می تأسیس بحکیم پایه های شاهنشاهی پرافتخار عالیترین موهبت خدائی یعنی جان شیرین را فدا نموده و در دفتر جانبازان و شهیدان وطن مخلد و جاویدان گردیده اند اینک برای نفع این شاهنشاهی برهبری ارزنده ترین فرزند ملت ایران یعنی شاهنشاه آریامهر آماده جانبازی هستند (صحیح است) مشیت الهی همواره حافظ این سرزمین باشکوه و پر برکت ما بوده و شاهنشاهی ایران را برای حفظ و حراست حقوق انسانی مردم این مرز و بوم حفاظت نموده است.

با معان نظر به تاریخ پرافتخار ما باین حقیقت بر بخوریم که خدای بزرگ جان کورش کبیر را برای بنیانگذاری شاهنشاهی از توطئه مصلون نمود چون در مشیت و اعلام حقوق بشر و تضمین حقوق انسانی میلیونها نفر لغوا و ملل آبروز وسیله کورش کبیر مقرر و مقدر شده بود و بعد از ۲۵۰۰ سال جان شیرین شاهنشاه آریامهر را برای انجام رسالتی که میبایست در اعلام حقوق و حفظ حیثیت انسانی میلیونها نفر که در بند ظلمت و جهل و فقر دست و پایی زدند حفظ نموده، اینست مشیت الهی که همواره ضامن حفظ حقوق انسانها بوده.

همکاران محترم احساساتیکه ملت ایران در روزهای اخیر از خود نشان داده مؤید این اصل است که ایرانی برای حفظ شاهنشاهی و افتخارات خود هیچگاه از بذل جان دریغ نموده و عشق به شاه یعنی مظهر ملیت و قومیت و علاقه به میهن در وجود و سرشت ایرانی با شیر اندرون شد و با جان بدر رود و تاریخی در وجود آخرین فرد با شرافت ایرانی باقی است ملیت و استقلال ما همچنان بر تارک افتخار و تمدن بشریت میدرخشد (صحیح است) و ما حاصل

فداکاری های اجداد ما موجود است این کشور که سالها با ۲۵۰۰ سال تاریخ است و امروز برومند درختی است که در سایه اش به فرخندگی و سرفرازی میتوان زیست (صحیح است).

همکاران گرامی، بنده بحکم وظیفه ملی برای شرکت در مراسم و اجتماعاتی که اهالی مریوان داشتند با آنجا رفتم خاطر اینیکه فراموش نشدنی است بیش از پیش به من احساس و تیر و میخشد هیچگاه خاطر آن صحنه درخشان و پر شکوه را فراموش نمیکنم که در حوضه دبیرخانه نیروی پایداری مریوان انسانهای شرافتمندی از سن ۱۶ تا ۸۰ سال در ست از ۳ نسل برای اعلام دایملی و جان بازی و گرفتن تعلیمات نظامی اجتماع نموده بودند و چون ضمن سیاست و تشکر از این همه احساسات با آنها اعلام شد که باید سرکار و شغل خود برگردند دیدگان پر فروغشان پر از اشک حسرت بود که چرا سهم زیادتری از افتخارات ملی با نهاداده نشد ملت ایران در این مرحله از آزمون ملی مثل همیشه سر بلند و رو سفید سر بر آورده و دنیا بار دیگر ناپدید نمود که ملتی که تاریخ درخشانی پشت سر دارد و با احترام به حقوق انسانها و با شرافت و منانیت بسوی آیند درخشانتر خود می رود (صحیح است) باید همیشه زنده بماند چون القاب تاریخ ملتها با نام ایران شروع شده و مسلماً برای همیشه و تا این تاریخ وجود دارد نام کشور مادر سر لوحه این تاریخ خواهد درخشید (صحیح است).

ابر از احساسات ملت ایران خصوصاً مرزنشینان غرب حقایق بسیار درخشانی را نشان میدهد آنها مثل سایر مرزنشینان از نزدیک با حقایق مسلمی روبرو هستند و میدانند که بعد از سال ۱۹۵۸ ملت عراق چه روزهای دردناکی را گذرانده و در طول ۱۲ سال همیشه قدرتها دست بدست گشته بدون اینکه هدف اصلی که مات است مورد توجه قرار گیرد (صحیح است).

بعبارت دیگر اگر بخواهیم اسم این تغییرات در حکومت را انقلاب بگذاریم با انقلابات اصیل خیانت نموده ایم، چون در عراق همیشه هدف که تا مین زندگی بهتر برای مردم است فدای وسیله که بقدرت رسیدن

دستهای معاوله الحال است شده تا بر این واقع بینی و
مقنات و تفکر و تعقل که خصیصه ایرانی شریف و اصیل
است حکم میکند که متوجه این حقایق باشند آنها بدرستی
میدانند که قبل از زوئیة سال ۱۹۵۸ و در رژیم سلطنتی مردم
عراق از نعمت آسایش و امنیت و فراوانی و زندگی مرفهی
بر خوردار بودند ولی پس از آن یعنی در دوران
منحوس که وقتها ها برای ملت عراق
هر چه هست ادبار و بدبختی و بلا تکلیفی و بی خانمانی و
بیسرو سامانی و کشتارهای دسته جمعی و فردی و بطور خلاصه
خون و آتش و مرگ است (صحیح است).

در مقابل صحنه های پرافتخاری را می بینند که ملت
ایران بر همزی خردمندانه شاهنشاه آریامهر به آن رسیده
و آن انقلاب اجتماعی ملت ایران و ثمرات درخشان آن
در همه شئون اقتصادی و اجتماعی سیاسی است (صحیح
است) چون حکیم حاذق و طراح معمار کبیر انقلاب با
توجه به جهان بینی و واقع بینی و نهادهای تاریخی و آداب
و عادات و سنن و معتقدات این ملت کهنسال انقلاب سفید
را تجویز فرمودند (صحیح است) و اینک کشاورز مریوانی
می بیند که در سایه انقلاب به سرفرازی و سربلندی و

سعادت واقعی رسیده بهتر می خورد و بهتر می پوشد و مسکن
بهتر دارد همین حقایق است که در وجود و روح و فکر
او ایجاد انقلاب نموده و فرمان رهبر انقلاب و برای ادامه
این روزهای درخشان و بخاطر سعادت خود و فرزندان
آماده جان بازی و جان فشانی است و همانطور که شاهنشاه
آریامهر فرمودند از وجب بوجب خاکها قطره قطره آبهای
این مملکت با مشت و چنگک و دندان حفاظت خواهد
نمود چون این خاک استخوان اجداد او و خون او و حیثیت
و شرف و افتخار او است (صحیح است).

بنابعد عوت این جانب اجتماع بسیار باشکوهی در مسجد
جامع شهر مریوان برگزار گردید که فرماندهان نظامی
و علما و کلیه کارمندان ادارات و طبقات مردم در آن شرکت
نمودند پس از سخنرانیهای پراحساس و پسر شور مردم
این جانب نیز بحکم وظیفه مطالبی عرض رساندم که در رادیو
کردستان نوار آن بخش گردید در پایان جلسه قطعه نامه
جمعیت قرائت که تلگرافی بخاکپای خدایگان شاهنشاه

آریامهر معروض گردید که بنا به خواهش مردم عیناً قرائت
میشود:

پیشگاه مبارک خدایگان شاهنشاه آریامهر
رهبر خردمند ملیات ایران

قاطبه اهالی مریوان مرزداران شاد دست و مین
پرست که اجداد آنها در طول ۲۵۰۰ سال شاهنشاهی همواره
از ایثار جان و مال در راه تحکیم شاهنشاهی پرافتخار ایران
زمین و حفظ و خراست و پاسداری مرز و بوم چشم بر حکم
و گوش بر فرمان پادشاهان خود بوده اند و اینک فرزندان
آنها در دوران طلائی آریامهر بمرحله پرافتخاری در راه
تجدید مجد و عظمت باستانی کشور گام نهاده اند در این
روزهای که احساس جان بازی بیش از همیشه در تار و پود
وجود همه ایرانیان موج میزند در مسجد جامع شهر اجتماع
نموده ضمن تقدیم عالیترین مراتب اجاسات شاهدوستی
و مین پرستی بشر فرض پدر تاجدار میرسانیم:

۱- اهالی مریوان مانند عموم هموطنان معتقدند که
دوران سلطنت شاهنشاه آریامهر دوران سعادت و پیروزی
و سرفرازی ملت ایران است در این عصر درهای رحمت
بر روی ما گشوده شده و از خدای بزرگ طول عمر و دوام

سلطنت پدر تاجدار را آرزو داریم.

۲- اهالی مریوان ایمان دارند که هر پیروزی و
موفقیتی که نصیب ملت ایران گردد مدیون زاهدانیهای
خردمندانه رهبر داهی انقلاب است بنا بر این اقدامات دولت
را که با الهام از تعالیم رهبر خردمند منظور تحکیم حاکمیت
ملی در لغو قرارداد ظالمانه سال ۱۳۱۶ صورت گرفته تأیید
نموده و برای استیفای حقوق ملت ایران بیدریغ آماده
فداکاری و جان بازی هستند.

۳- اهالی مریوان مراتب انزجار بی حد و حصر خود
را نسبت به عمال حکومت غاصب عراق در ایداء و آزار و
شکنجه خواهران و برادران ایرانی مقیم عراق و زوار
عنتیات عالیات اعلام داشته و از اینکه به فجیعترین وضعی
با خواهران و برادران ما اعمال غیر انسانی روا میدارند
نهایت تنفر خود را اعلام نموده و برای پذیرائی از خواهران
و برادران رانده شده از عراق آماده اند (صحیح است).

۴- اهالی مریوان باوه سرائیهای دستگاههای

تلیغاتی مزدور حکومت یعنی عراق را تفتیح نموده و اعلام
میدارند که این مطالب روز بروز برانزجار و تنفر ملت
ایران نسبت به دستگاه حاکمه عراق میافزاید (صحیح
است).

۵- اهالی مریوان بار دیگر مراتب آمادگی خود را
در راه امتثال اوامر مبارک خدایگان شاهنشاه آریامهر
اعلام نموده و معتقدند با نثار خون خود برای تحکیم
شاهنشاهی ایران زمین و استقلال مرز و بوم و بسامدات و
افتخار جاودانی خواهند رسید همانطور بیکه تاریخ زندگی
اجداد آنها همیشه مشحون از این افتخارات بوده.

از طرف اهالی مریوان - جان نثار - محمد مهدی - خسروی
کردستانی نماینده مجلس شورای ملی - زنده یاد شاهنشاه
آریامهر - جاوید ایران (احسن - احسن).

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - نسبت به صورت جلسه دفعه گذشته نظری
نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.
آقای دکتر رفعت بفرمائید.

دکتر رفعت - تلگرافهای متعددی راجع باعمال
خلاف انسانیت عمال حکومت بغداد رسیده است که تقدیم
میشود.

رئیس - آقای صائبی بفرمائید.
حیدر صائبی - رونوشت تلگرافی که از طرف
ندهای از کارگران رسیده تقدیم میشود.

۴- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای پردلی
رئیس - آقای پردلی فرمایشی دارید؟ بفرمائید.
پردلی - سؤالی است از دولت که تقدیم حضور مقام
ریاست میشود (متن سؤال در آخر صورت جلسه چاپ
شده است).

۵- تقدیم سه فقره صورت دیون بلامحل بوسیله آقای دکتر یگانه وزیر مشاور

رئیس - وارد دستور میشود آقای دکتر یگانه
بفرمائید.

دکتر یگانه (وزیر مشاور) - با اجازه مقام معظم
ریاست چون طبق تبصره ۴ قانون بودجه سال ۴۷ مقرر شده
که دیون بلامحل سازمانهای دولتی پس از تصویب
کمیسیون بودجه قابل پرداخت باشد سه لایحه مربوط

ب دیون بلامحل شهر بانی کل کشور و ژاندارمری و امور
نظارت بر مواد مخدر تقدیم مجلس محترم شورای ملی
میشود.

رئیس - لوابیح به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۶- تقدیم سه فقره آئین نامه بوسیله آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداشت

رئیس - آقای دکتر مرشد بفرمائید.
دکتر مرشد (معاون وزارت بهداشت) - با اجازه
مقام معظم ریاست در اجرای ماده ۹ قانون اجازه کشت
محدود خشکاش و صدور تریاک چند آئین نامه بشرح ذیل
تقدیم میشود:

۱- آئین نامه مصارف طبی و علمی مواد افیونی
(موضوع ماده ۳)

۲- آئین نامه مربوط به ترک اعتیاد معتادین شاغل
در مؤسسات مصرح در قانون و همچنین کیفیت انفصال و یا
اخراج و محرومیت لازم برای آنان (موضوع ماده ۴ و ۵
و ۶ و ۷).

۳- آئین نامه مربوط به تعیین مرجع تشخیص اعتیاد
و مقررات مربوط بآن (موضوع ماده ۹) جهت طرح در
کمیسیونهای دادگستری، بهداشتی و اصلاحات ارضی و
تعاون روستائی به پیوست تقدیم میگردد و استدعای تصویب
آنها دارد.

رئیس - آئین نامه ها به کمیسیونهای مربوط ارجاع
میشود.

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به قرارداد بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه راجع به قرارداد
بین ایران و جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب
از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت مطرح است قرائت
میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۳۰

اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ با حضور آقای سرانگ، معاون وزارت دارایی لایحه شماره ۳۱۹۸ - ۲۷/۱۱/۱۳۴۷ دولت راجع بقرارداد بین ایران و جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت را که شور اول آن بشماره ۸۴۰ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشه‌پسند واصله اصلاحاتی در ترجمه آن عمل آورد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون قرارداد بین ایران و جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت

ماده واحده - قرارداد بین ایران و جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت که مشتمل بر یک مقدمه و ۳۱ ماده میباشد در تاریخ ۲۹ آذر ماه ۱۳۴۷ براساس ۲۰ دسامبر ۱۹۶۸ در بین به امضای نمایندگان مختار طرفین رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - ایرج مهرزاد گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه روز ششم ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع بقرارداد بین ایران و جمهوری فدرال آلمان بمنظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - خسروی کردستانی **رئیس** - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون نظام راجع به اضافه نمودن يك بند بماده ۳ قانون استخدام موقت و بازنشستی و بازخرید سوابق خدمتی درجه داران ارتش و ژاندارمری و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه راجع به اضافه نمودن يك بند بماده ۳ قانون استخدام موقت و بازنشستی و بازخرید سوابق خدمتی درجه داران ارتش و ژاندارمری مطرح است قرائت شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ با حضور تیمسار کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۲۵۸۰ - ۷/۲/۴۸ راجع به اضافه نمودن يك بند بماده ۳ قانون استخدام موقت و بازنشستی و بازخرید سوابق خدمتی درجه داران ارتش و ژاندارمری که گزارش شور اول آن بشماره ۸۲۹ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

لایحه قانون مربوط به اضافه نمودن يك بند بماده ۳ قانون استخدام موقت و بازخرید سوابق خدمتی درجه داران ارتش و ژاندارمری

ماده واحده - بند زیر بماده ۳ قانون استخدام موقت و بازنشستی و بازخرید سوابق خدمتی درجه داران ارتش و ژاندارمری اضافه میشود و از تاریخ اول تیر ماه ۱۳۴۴ قابل اجرا است.

بند پ - حداکثر معادل چهار ماه آخرین حقوق و مزایای زمان اشتغال بابت ایام مرخصی استحقاقی که در مدت خدمت از آن استفاده نکرده از محل اعتبارات بودجهای

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در

جلسه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ با حضور تیمسار سیهید کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه راجع به اضافه نمودن يك بند بماده ۳ قانون استخدام موقت و بازنشستی و بازخرید سوابق خدمتی درجه داران ارتش و ژاندارمری را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون نظام را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دیبیم **رئیس** - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۹- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون نظام راجع به حق ارشد گماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه راجع به حق ارشد گماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ با حضور تیمسار سیهید کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۳۱۹۸ - ۱۴/۲/۴۸ دولت راجع بحق ارشد گماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی را که گزارش شور اول آن بشماره ۸۳۲ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون مربوط بحق ارشد گماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده واحده - درجات ارشد گماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر تعیین و حقوق درجه و حقوق

سنواتی و مزایا (حیره - لباس - کمک کرایه مسکن) آنان از اول فروردین یک هزار و سیصد و چهل و هشت جزو حقوق ماهانه امراء درجه منظور و از مبلغ مزبور کسور بازنشستی و بیمه برداشت خواهد شد.

ارشد گماشته ارتشبد استوار یکم
 « « « سیهید استوار دوم
 « « « سرلشکر گروه بان یکم
 « « « سرنایب گروه بان دوم

حقوق سنواتی ارشد گماشته امراء برابر سنین خدمت آنان در درجات از سرتیپی بالا بوده و میزان کمک کرایه مسکن بماخذ مبلغی است که به استواران و گروه بانان متاهل پرداخت میشود

مقدار این ماده با رعایت تبصره ۷۰ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ شامل امرای بازنشسته نیروهای مسلح شاهنشاهی و وراثت مستمری بگیر امرای در گذشته خواهد شد و مبدأ استحقاق در بقاء حقوق بازنشستی سنواتی ارشد گماشته امراء بازنشسته و وراثت مستمری بگیر امرای در گذشته تاریخی است که آنان طبق ضرایب قانونی تعهد پرداخت کسور بازنشستی مربوط را در مدت ده سال بنمایند.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ با حضور تیمسار سیهید کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه دولت راجع بحق ارشد گماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون نظام را در این مورد عیناً تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دیبیم گزارش شور دوم از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی کمیسیون بودجه در جلسه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ با حضور تیمسار سیهید کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه دولت راجع بحق ارشد گماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و

گزارش کمیسیون نظری در این مورد تصویب کرد. اینک گزارش آن در مجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

مخبر کمیسیون بودجه - دکتر بهبهانی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟

صواری نشد. در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد). ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها.

اگر کسی موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند). تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون نظام راجع به اصلاح ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

رئیس - گزارش شور اول لایحه راجع باصلاح ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۳۰ دیبهشت ماه ۱۳۴۸ باحضور تیمسار سپهد کائوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۷۱۶-۱۳۴۸/۱/۳۰ ازسالی از مجلس سنا راجع باصلاح ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را که بشماره ۸۲۹ چاپ شده است مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

قانون مربوط به اصلاح ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده واحده - ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی شرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۱۹ - ترفیع درجه افراد درجه داران و ارتقاء رتبه همردیفان آنان با رعایت مقررات این قانون و تعداد مجاز و طرحهای مصوبه در ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری و شهربانی کل کشور در اختیار مقامات زیر خواهد بود:

الف - تادرجه سر جوخگی (داخل) در اختیار مقامات سرتیپی

ب - تادرجه گروهبان یکمی (داخل) در اختیار مقامات سر لشکری

پ - تادرجه استوار یکمی (داخل) در اختیار مقامات سپهبدی.

ت - تادرجه ستوان باریکمی (داخل) و همافران در ارتش شاهنشاهی در اختیار مقامات ارتشبدی و در ژاندارمری و شهربانی کل کشور در اختیار فرماندهان و رئیس سازمانهای مزبور.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۴۸/۲/۳۰ باحضور تیمسار سپهد کائوزیان معاون وزارت جنگ لایحه ازسالی از مجلس سنا راجع به اصلاح ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون نظام را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دبیرم

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد). بورد در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند). تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد). پیشنهادی هم نرسیده لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱- اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات

رئیس - نامه ای از دولت رسیده که برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

با رعایت ماده واحده قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور، مصوب ۲۴ خردادماه ۱۳۴۵ موافقتنامه اعتباری بمنظور تأمین ۸۰ درصد هزینه ارزی خرید هفت قلم متعلقات ریل مورد نیاز راه آهن دولتی ایران که جمع

۱۲- اعلام وصول گزارش ماهانه کمیسیونها و چاپ آن در صورت جلسه

رئیس - گزارش ماهانه چند کمیسیون رسیده است که با اجازه خانمها و آقایان در صورت جلسه امروز چاپ خواهد شد.

۱۳- ختم جلسه

رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم. تاریخ دستور جلسه آینده بعداً به اطلاع خانمها و آقایان خواهد رسید.

(ساعت ده و یازده دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**

کل هزینه ارزی آن بالغ بر ۱۰۴۲۰۷۵ دلار آمریکائی است با شرکت رام چاند رهیر الدل هندوستان در تاریخ ۱۷ اردیبهشت ۴۸ منعقد گردیده است اعتبار مذکور در ده قطبصورت دودسته سفته که هر يك شامل ده سفته میباشد بازپرداخت میگردد و بمانده اقساط بازپرداخت نشده بهره های از قرار ۵ درصد در سال تعلق خواهد گرفت و سررسید اولین سفته ۶ ماه بعد از آنکه يك بیستم مبلغ موافقتنامه حمل شده است میباشد. این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق الذکر تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

سؤال :

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی

مستدعی است امر فرمایند جناب آقای نخست وزیر بموعده مقرر در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانیده بمسئلات زیر پاسخ فرمایند.

۱ - چرا در سیستان اجازه کشت خشخاش داده نشده.

۲ - چون کشاورزان سیستان فوق العاده فقیر و ازیرشان ترین زارعان مملکت شده اند و برای امر معاش جلائی وطن کرده و میکنند استحقاق همه جور کمکی را دارند آیا در سال آتی اجازه کشت خشخاش در سیستان داده خواهد شد.

۳ - در طول مدت زمامداری دولت فتنی چه کمک عملی برای جلوگیری از نقصان درآمد یک کشاورزان سیستان شده و در حال حاضر میشود تا از مهاجرت آنها جلوگیری بعمل آید

باتقدیم احترام - پردلی

گزارش در احوال کمیسیون نهایی پارلمانی به مجلس شورای ملی

(آذر - دی - بهمن - اسفند ۳۷ فروردین واردیهشت ۴۸)

گزارش یکماهه آذر سال ۱۳۴۷ کمیسیون کار و امور اجتماعی
تاریخ تشکیل چهارشنبه سیزدهم آذر - چهارشنبه بیستم آذر - چهارشنبه بیست و هفتم آذر
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - شور دوم لایحه مجازات بکارگزاران اطفال کمتر از دوازده سال در کارگاههای فرشهای
۲ - لایحه بیمه اجباری شخص ثالث
۳ - لایحه حمایت از حقوق مؤلفین و مصنفین و هنرمندان
رئیس کمیسیون - جوانشیر
گزارش یکماهه دی سال ۱۳۴۷ کمیسیون کار و امور اجتماعی
تاریخ تشکیل دوشنبه نهم دی
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - لایحه اصلاح قانون بیمه های اجتماعی
رئیس کمیسیون - جوانشیر
گزارش یکماهه اسفند سال ۱۳۴۷ کمیسیون کار و امور اجتماعی
تاریخ تشکیل دوشنبه نوزدهم اسفند
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - لایحه اجازه پرداخت کمک سالانه بمرکز آموزش حرفه ای دفتر بین المللی کار و سهمیه دولت ایران در طرح آسیائی نیروی انسانی
رئیس کمیسیون - جوانشیر
گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۴۸ کمیسیون کار و امور اجتماعی
تاریخ تشکیل چهارشنبه سوم اردیبهشت
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - شور دوم لایحه اجازه پرداخت کمک سالانه

بمرکز آموزش حرفه ای دفتر بین المللی کار و سهمیه دولت ایران در طرح آسیائی نیروی انسانی
رئیس کمیسیون - جوانشیر
گزارش یکماهه آذر سال ۱۳۴۷ کمیسیون آب و برق
تاریخ تشکیل پنجشنبه ۱۴ - چهارشنبه ۲۷ آذرماه
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - شور دوم لایحه دولت راجع به فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر
۲ - اساسنامه شرکت سهامی تولید و انتقال نیروی برق ایران
۳ - اساسنامه شرکت سهامی برق منطقه ای غرب
رئیس کمیسیون آب و برق - مهندس جلالی نوری
گزارش یکماهه دی سال ۱۳۴۷ کمیسیون آب و برق
تاریخ تشکیل سه شنبه ۳ - سه شنبه ۱۷ دیماه
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - لایحه دولت راجع به اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور
۲ - اساسنامه شرکت سهامی آب و برق خوزستان (اصلاحات مجلس سنا)
۳ - اساسنامه شرکت سهامی آب و برق آذربایجان (اصلاحات مجلس سنا)
۴ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای تهران
۵ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای اصفهان
۶ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان
۷ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب و برق آذربایجان
۸ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای جنوب شرقی
۹ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب و برق شمال البرز

۱۰ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان عمران منطقه غرب
رئیس کمیسیون آب و برق - مهندس جلالی نوری
گزارش یکماهه بهمن سال ۱۳۴۷ کمیسیون آب و برق
تاریخ تشکیل پنجشنبه ۱۷ بهمن
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - شور دوم لایحه دولت راجع به اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور
رئیس کمیسیون آب و برق - مهندس جلالی نوری
گزارش یکماهه اسفند سال ۱۳۴۷ کمیسیون آب و برق
تاریخ تشکیل دوشنبه ۵ - چهارشنبه ۱۴ - دوشنبه ۲۶ اسفندماه
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان عمران منطقه غرب
۲ - اساسنامه شرکت سهامی کشت و صنعت جیرفت
۳ - اساسنامه شرکت سهامی تولید و انتقال نیروی برق ایران (اصلاحات مجلس سنا)
۴ - تغییر نام شرکت سهامی برق منطقه ای کرمان شرکت سهامی برق منطقه ای جنوب شرقی
۵ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان (اصلاحات مجلس سنا)
۶ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب و برق آذربایجان (اصلاحات مجلس سنا)
۷ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب و برق شمال (اصلاحات مجلس سنا)
۸ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای تهران (اصلاحات مجلس سنا)
۹ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای فارس (اصلاحات مجلس سنا)
۱۰ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای اصفهان (اصلاحات مجلس سنا)
۱۱ - اساسنامه شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای جنوب شرقی (اصلاحات مجلس سنا)
رئیس کمیسیون آب و برق - مهندس جلالی نوری

گزارش یکماهه آذر سال ۱۳۴۷ کمیسیون منابع طبیعی
تاریخ تشکیل شنبه ۲ - دوشنبه ۴ - چهارشنبه ۶ - چهارشنبه ۱۳ آذرماه
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - لایحه دولت راجع به اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور
۲ - لایحه دولت راجع به فروش اراضی مورد اجاره بزارعین مستأجر
رئیس کمیسیون منابع طبیعی - مهندس اخوان
گزارش یکماهه دی سال ۱۳۴۷ کمیسیون منابع طبیعی
تاریخ تشکیل پنجشنبه ۵ دیماه
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - لایحه دولت راجع به اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع
رئیس کمیسیون منابع طبیعی - مهندس اخوان
گزارش یکماهه بهمن سال ۱۳۴۷ کمیسیون منابع طبیعی
تاریخ تشکیل سه شنبه ۱ - چهارشنبه ۲ - دوشنبه ۷ - شنبه ۱۲ - دوشنبه ۱۴ - شنبه ۱۹ بهمن ماه
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - شور دوم لایحه دولت راجع به اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور
رئیس کمیسیون منابع طبیعی - مهندس اخوان
گزارش یکماهه آذر سال ۱۳۴۷ کمیسیون کشور
تاریخ تشکیل شنبه دوم آذر - دوشنبه یازدهم آذر - شنبه شانزدهم آذر - دوشنبه بیست و پنجم آذر
لوايح و کارهای خاتمه یافته :
۱ - لایحه نوسازی و عمران شهری
۲ - لایحه قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع
۳ - لایحه الحاق يك نمره بماده ۶۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی
۴ - لایحه خرید اراضی وابسته و تأسیسات بمنظور حفظ ابنیه تاریخی و آثار باستانی
۵ - طرح پیشنهادی آقایان نمایندگان راجع به بیمه حوادث شخص ثالث و سائل تقایم مویز زمینی
رئیس کمیسیون کشور - دکتر دادفر

- ۷- نامه شماره ۲۲۱۸۷-۲۲۱۸۸ و ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ دانشگاه تهران
- ۸- نامه شماره ۲۹۸۰۰ - ۲۱۰۲۱ و ۱۳۴۷ وزارت نخست وزیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ سازمان جلب سیاحان
- ۹- نامه شماره ۲۹۵۹۲ - ۱۳۴۷ وزارت نخست وزیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ ژاندارمری کل کشور
- ۱۰- نامه شماره ۲۸۲۰۴ - ۱۳۴۷ وزارت نخست وزیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ جنگ
- ۱۱- نامه شماره ۲۸۵۹۲ - ۱۳۴۷ وزارت نخست وزیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ شهر بانی کل کشور
- ۱۲- نامه شماره ۲۹۵۹۰ - ۱۳۴۷ وزارت نخست وزیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ سازمان بنادر و کشتی رانی
- ۱۳- نامه شماره ۱۲۵۰۶ و ۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی
- ۱۴- نامه شماره ۱۲۵۰۸ و ۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت کشاورزی
- ۱۵- نامه شماره ۴۲۸۳ و ۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ اداره کل مهندسی زراعی
- ۱۶- نامه شماره ۱۲۵۱۸ و ۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ سازمان حفظ نباتات
- ۱۷- نامه شماره ۱۰۷۱۴ و ۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ سازمان بنادر و کشتی رانی
- ۱۸- نامه شماره ۲۳۷۸۹ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ اداره کل گمرک

- ۱۹- لایحه بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور
- ۲۰- نامه شماره ۱۹۶۹۵ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ اداره کل ثبت اسناد و املاک
- ۲۱- نامه شماره ۲۹۷۵۵ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد بقیه صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت دارائی
- ۲۲- لایحه دولت راجع به تأسیس آموزشگاه اختصاصی مالی وزارت دارائی (اصلاحات مجلس سنا)
- ۲۳- لایحه دولت راجع به اجازه عضویت ایران در کمیته مشورتی بین المللی پنبه
- ۲۴- لایحه دولت راجع به کمک هواشناسی ایران به صندوق کمکهای داوطلبانه سازمان هواشناسی جهانی رئیس کمیسیون بودجه - مرتضوی گزارش یکماهه اسفند ماه سال ۱۳۴۷ کمیسیون بودجه تاریخ تشکیل دوشنبه ۱۹ اسفند - یکشنبه ۲۵ اسفند - سه شنبه ۲۷ اسفندماه لوابح و کارهای خاتمه یافته :
- ۱- نامه شماره ۵۰۰۴/۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت اقتصاد
- ۲- نامه شماره ۱۴۷۸۳/۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد بقیه صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت راه
- ۳- (شور دوم) لایحه دولت راجع به اجازه عضویت ایران در کمیته مشورتی بین المللی پنبه
- ۴- نامه شماره ۱۴۲۵۳/۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ اداره کل هواشناسی
- ۵- نامه شماره ۱۴۶۱۹/۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی
- ۶- نامه شماره ۱۳۸۳۱/۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت بهداری
- ۷- لایحه دولت راجع به اصلاح ماده ۵۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

- ۸- لایحه بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور (اصلاحات مجلس سنا)
- ۹- نامه شماره ۱۰۸۲۹/۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت پست و تلگراف و تلفن
- ۱۰- نامه شماره ۴۳۱۷۰ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد بقیه صورت ریز حق عضویت سهامیه و کمک دولت شاهنشاهی ایران به مجامع و مؤسسات بین المللی
- ۱۱- لایحه دولت راجع به اجازه پرداخت کمک سالانه مرکز آموزش حرفه ای دفتر بین المللی کار و سهمیه دولت ایران در طرح آسیائی نیروی انسانی
- ۱۲- نامه شماره ۴۳۹۵۴ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ وزارت آب و برق
- ۱۳- نامه شماره ۴۳۹۵۰ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ انستیتو خواربار و تغذیه ایران
- ۱۴- نامه شماره ۴۳۹۵۸ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ دیوان محاسبات
- ۱۶- نامه شماره ۴۳۹۵۲ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ دیوان محاسبات
- ۱۷- نامه شماره ۴۴۴۹۴ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ وزارت پست و تلگراف و تلفن
- ۱۸- نامه شماره ۴۴۲۵۸ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی
- ۱۹- نامه شماره ۴۴۳۹۲ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ وزارت کار و امور اجتماعی
- ۲۰- نامه شماره ۴۴۲۶۰ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ وزارت طبیعی

- ۲۱- نامه شماره ۴۴۲۶۲ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ وزارت کشاورزی
- ۲۲- نامه شماره ۵۲۸۳۶ - ۱۳۴۷ وزارت زبیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۴۷ فرهنگ و هنر رئیس کمیسیون بودجه - مرتضوی گزارش یکماهه فروردین ماه سال ۱۳۴۸ کمیسیون بودجه تاریخ تشکیل چهارشنبه ۲۷ فروردین ماه لوابح و کارهای خاتمه یافته :
- ۱- نامه شماره ۵۳۵۰۰ و ۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت کار و امور اجتماعی
- ۲- لایحه دولت راجع به تأدیبه فوق العاده به افسران و افراد پابیس راه
- ۳- نامه شماره ۱۴۸۴۰ و ۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز قسمتی از دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت جنگ
- رئیس کمیسیون بودجه - مرتضوی گزارش یکماهه اردیبهشت ماه سال ۱۳۴۸ کمیسیون بودجه تاریخ تشکیل شنبه ۶ اردیبهشت - چهارشنبه ۱۷ اردیبهشت - چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت - سه شنبه ۳۰ اردیبهشت لوابح و کارهای خاتمه یافته :
- ۱- (شور دوم) لایحه اجازه پرداخت کمک سالانه به مرکز آموزش حرفه ای دفتر بین المللی کار و سهمیه دولت ایران در طرح آسیائی نیروی انسانی
- ۲- نامه شماره ۱۵۰۸۶ و ۲۴ - ۱۳۴۷ وزارت دارائی در مورد صورت ریز قسمتی از دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ وزارت آموزش و پرورش
- ۳- لایحه دولت راجع به اجازه خرید یک فروند کشتی بیمارستانی بجمعیته شرو خورشید سرخ ایران
- ۴- لایحه دولت راجع به برقراری مستمری درباره بازماندگان کارمندان غیر رسمی دولت و نفر دیگر
- ۵- (شور دوم) لایحه دولت راجع به تأدیبه فوق العاده افسران و افراد پلیس راه

۶- نامه شماره ۲۴۰۱۶۶۷-۱۲۴۸۲۴ وزارت دارائی در مورد بقیه صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ سازمان بنادر و کشتی رانی .

۷- نامه شماره ۳۳۰۳۴-۲۴۸۲۴ وزارت دارائی در مورد صورت ریز دیون بلامحل سال ۱۳۴۷ دادسرای دیوان محاسبات.

۸- لایحه دولت راجع بدریافت کسور بازنشستگی از حق ارشد گماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی.

۹- نامه شماره ۲۱۷۷-۲۴۸۲۴ وزارت دارائی در مورد اجازه استفاده از اعتبار هزینه های پیش بینی نشده منظور در ردیف ۵۹۰۱ بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور

برای کمک بدانسکده پزشکی تهران و بیمارستانها و مؤسسه سرماسازی رازی .

۱۰- (شور دوم) لایحه دولت راجع بدریافت کسور بازنشستگی از حق ارشد گماشته امراء نیروهای مسلح شاهنشاهی .

رئیس کمیسیون بودجه - مرتضوی
گزارش کمیسیون عرایض

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

باتقدیم احترام پیرو گزارش پیشین ، کمیسیون عرایض بدون وقفه و حتی در ایام تعطیلات فروردین خدمتانی را که بر طبق قانون بهمهده گرفته است تا جایکه مقدور بوده انجام داده و همانطور که گزارش های قبل حکایت داشته سعی شده است حتی الامکان از مکانه امساك كند و مطالب را وسیله نمایندگان معرفی شده از هر وزارتخانه و سازمان های دولتی فیصله بخشد .

بطوریکه دفتر کمیسیون عرایض نشان میدهد در فاصله دو گزارش تعداد ۴۱۰ فقره عریضه چه مستقیم وجه وسیله همکاران ارجمند مجلس شورای ملی و کمیسیون تقدیم گردیده که شاید ۱/۳ از آنها دارای چندین امضا بوده است که متناسب اهمیت یا رسیدگی حضوری شده است و با مراجع ذیربط احاطه و توصیه گردیده است و برخی از شکایات نیز سابقه چندین ساله دارد که در هر گزارش ذکری از آنان بعیان آمده است .

اینک بتوجه مسائلی که از نظر کمیسیون مهم بوده و با باحضور اصحاب دعوی بررسی و اقدام کرده است ذیلا مبادرت میورزد .

۱- شکایات تلگرافی و کتبی آسیب دیدگان از سیل است که چون محصول و اموال و محل سکونتشان نابود گردیده بود پس از تشکیل جلسه ای با حضور نمایندگان شاکیان از جناب آقای نخست وزیر خواسته شد که با اتخاذ تصمیم کلی و عمومی از لحاظ مساعدت های مالی و کشاورزی و وام های طویل المده از زیر بشانی خاطر سیل زدگان بکاهند و آنانرا بزندان امیدوار سازند و خوشبختانه بالتفاتی که دولت رأساً بمشکلات مصیبت زدگان داشته در امتثال اوامر شاهنشاه آریامهر سر بعملاً در مناطق سیل زده دست با اقدامات مقتضی زده است .

۲- شکایات فوق العاده از تعیین محدوده ۵ ساله و تصویب نقشه ۲۵ ساله شهر تهران رسیده و میرسد که غالباً بمناسبت تعهداتی که دولت از جهت تأمین آب و برق داشته و بعلمت قرار گرفتن نقاط مورد نظر در خارج از محدوده از انجام آن سر باز زده اند کمیسیون را در برابر مشکل قرار داده است - در این باره وزارت آب و برق توصیه شده است که بر عایت حفظ حقوق مردم و احترام به قرارداد های بین الاثنین راهی بیابند که هم ممانعت از بروز بی اعتمادی بشود وهم از ضرر و اضرار جلوگیری بعمل آید .

۳- سیل تلگرام و نامه چه مستقیم وجه وسیله همکاران محترم دایر به ابراز احساسات و طنپرتستانه تأیید اقدامات دولت در مورد قراردادیکه از بدو انعقاد بلا اجرا مانده و لغوشده تلقی شده بود و اظهار آنز جار و تنفر فوق العاده از ما مورزین و عمال دست نشانده عراقی و رفتار غیر انسانی آنانست که برخلاف موازین بین المللی نسبت بجمعی زوار و ایرانیان مقیم کشور عراق اعمال نموده اند .

۴- شکوائیه ساکنین قسمتی از تهران و بلا دایر بنگرانی از خرابی خانه های آنان بمنظور احداث انوبان بود که بنا بتوضیح نماینده سازمان بر نامه تغییر نقشه ای که بار عایت تمام جوانب فنی و منطقه ای تهیه گردیده مقدور نیست و لذا با توصیه کمیسیون مقرر شد قبل از پرداخت عرصه بمأخذ قیمت یکسال پیش و بهای اعیانی بمأخذ نهایی روز بعملیات تخریبی مبادرت نشود تا از این جهت موجبی برای نگرانی ساکنین خانه های مزبور باقی نماند .

۵- شکایات متوالی از اعمال مدیر کل آموزش و

پرورش استان کیلان بود که گزارش داده شد هیئت هائی برای رسیدگی بموضوع اعزام شده است . از وزارتخانه ذیربط خواسته شد و نوشتی از گزارش های بازرسان اعزامی را برای بررسی بمکمیسیون عرایض ارسال دارند .

۶- شکایت جمعی از صاحبان اراضی قیطر به که ۱۵ سال است برای احقاق حقوق اذست رفته شان توسل جتنداند و هنوز در لائکیفی بسر میبرند و با آنکه سازمان مسکن تلویحاً حق آنانرا شناخته اقدامیکه مستلزم رفع نگرانی وسرگردانی آنان باشد منجزاً معمول نگردیده و بوعده بر گذار شده است .

۷- شکایت کارمندان دولت از بعضی مواد قانون استخدام کشوری است که با مراجعه سازمان امور اداری و استخدامی و عده تقدیم لایحه اصلاحی بکمیسیونهای مشترک مجلسین داده شده است .

۸- شکایت زارعین و خورده مالکین از اجرای مرحله سوم قانون اصلاحات ارضی و عدم اجرای بعضی از مواد قانون بود که بوزارتخانه مربوطه توجه داده شد .

۹- تعداد بسیار زیادی نامه و تلگرام از زندانیان مواد مخدره و خانواده آنان رسیده بود که بمناسبت طرح لایحه آزادی مشروط محکومین مواد مخدر در کمیسیون محترم دادگستری بان کمیسیون احاله گردید و چون منظور دادخواهان که بعلمت داشتن بیش از حد معین مواد مخدر مشمول عفو قرار نگرفته اند هنگام تصویب لایحه تأمین نگر دیده به ارسال نامه ادامه داده و با اظهارندامت مرتباً از مجلس استمداد میکنند .

۱۰- شکایت صیادان کیلان از مدیر عامل شرکت تعاونی بود که موضوع با حضور همکار محترم جناب آقای انشاء و مدیر عامل شیلات و اصحاب دعوی در جلسات متعدد مورد رسیدگی قرار گرفت که بنحو مرضی الطرفین بموضوع فیصله داده شد .

۱۱- شکایت از افزایش هزینه لوله کشی از ۷۵۰ ریال به ۱۲۵۰ ریال بود که نمایندگان وزارت آب و برق و سازمان آب تهران با توضیحاتیکه در اطراف کرانی لوازم کار و اضافه شدن حقوق کارگر و مخصوصاً که بود اعتبار دادند افزایش هزینه را الزامی دانستند که موضوع بر اثر

ادامه شکایت شاکیان هنوز در جریان رسیدگی میباشد .
۱۲- رسیدگی حضوری بشکایت اهالی کز و بر خوار اصفهان از حفر چاه عمیق در مجاورت قنوات آنجا بود که بعد از استماع گزارش مسئولین امر دستور اقدامیکه منطبق با مقررات باشد صادر و قرار شد بسا توجه بحدودیکه قانون و عرف معین کرده بهمان نحو عمل و رفتار شود .

۱۳- استماع توضیح حضوری نماینده سازمان امور اداری و استخدامی در مورد تقاضای کارکنان شرکت سهامی کل معادن وابسته بوزارت اقتصاد بود که چون شرکتها دارای ضوابط خاصی هستند آنانرا مشمول قانون استخدام کشوری ندانستند .

۱۴- شکایت کارخانه داران چای و حمایت از چای بود که بمدیر عامل شرکت سهامی چای ایران توصیه گردید اقدامات خود را بر محور رفع نابسامانیهای موجود متمرکز ساخته و کمیسیون را از بر نامه و عملیات شرکت در جریان بگذارند .

۱۵- شکایت از مزاحمت بعضی مأمورین جنگلدانی بود که بنماینده اوزارت منابع طبیعی توجه داده شد .

۱۶- دادخواست ۷۰ نفر از کارمندان حریر بسافی چالوس که در نتیجه واگذاری کارخانه بچنگلدانی در حال لائکیفی بسر میبرند مطرح گردید که بنماینده وزارت منابع طبیعی توصیه شد در پرداخت حقوق و مزایای قطع شده دادخواهان اقدام جدی معمول داشته و با عرض گزارش امر به نخست وزیر تریب لازم در رفع نگرانی آنان داده شود .

۱۷- شکایت کارکنان فنی سازمان بنادر و کشتیرانی بندر بهلوی با حضور نماینده سازمان امور اداری و استخدامی رسیدگی شد و چون در حال حاضر مشمول قانون استخدام نبودند نماینده سازمان اظهار داشت در لایحه اصلاحی تبصره ۴ ماده ۱۳۷ نسبت به این قبیل افراد تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد گردید .

۱۸- شکایت مدیر عامل شرکت تعاون و توزیع خواربار از شرکت سهامی چای ایران مبتنی بر عدم اجرای مدلول قرارداد منعقد و خسارانی که بانان وارد گردیده است بود که چند جلسه باحضور مسئولین امر صرف وقت شد و بعد از مطالعه پرونده و استماع توضیحات طرفین

مقرر گردیده موضوع را در مراجع صلاحیتدار قضائی طرح نمایند تا بر مبنای قرار داد موجود اتخاذ تصمیم گردد.

۱۹ - شکایت اهالی دیزج مغان دایر بخطر نابودی احشام و اغنام، نمان بعلت برقیهای سنگین و سرمای سخت زمستان و نداشتن آذوقه بود که بوزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی ارجاع گردید ولی بتمذرفقد امکانات مالی سازمان گوشت کشور، کمکه لازم را مقدر نداشتند.

بدیهی است اگر اینگونه حوادث پیش بینی گردد و زمینده حیران تدارک شود آثاری از سیاه بهارها و وارد کردن گوشت از کشورهای خارجی و مضایق بی کوششی بشظر نخواهد رسید.

۲۰ - اعتراض کمیسیون بمندرجات یکی از پاسخ نامه‌هایی که وزارت آب و برق در جواب شکایت شخصیکه دوفروزندش بعلت سهل انگاری مأمورین برق در کیلان و یاره بودن سیم فوت شده اند داده بود که با توجه وزیر مربوطه و پرداخت غرامت تاحدی جلب رضایت بدر مصیبت زده بعمل آمد.

۲۱ - شکایت جمعی از چوبداران منطقه مرزی غرب از یکی دوفتر خربداران گوسفند، بود که با اقدام جدی و سریع کمیسیون و احضار مسئولین امر و جلب توجه مقامات ذربیط در اخذ مطالبات چوبداران اقدام و با اظهار رضایت بمحل خویش بازگشت نمودند.

۲۲ - شکایت عده‌ای از کشاورزان صاحب نسق از تجاوزات ملکی یکی از مالکان معتبر بود که پس از تشکیل جلسه‌ای باحضور نمایندگان وزارتخانه‌های جنگ - آبادانی و مسکن و اصلاحات ارضی نماینده وزارت اصلاحات ارضی تأکید گردید بادر نظر گرفتن سوابق و مخصوصاً دستور وزیر کشاورزی وقت که دایر بحقانیات کشاورزان بوده است و اینکه موضوع مختومه مجدداً بصورت دیگری عرض وجود کرده هر چه زودتر اقدام لازم و فوری در زمینه احقاق حق معمول داشته و کمیسیون عرایض را از نتیجه آگاه سازند، چون دادخواهان در جریان چگونگی اقدامات کمیسیون بودند با اظهار رضایت مجلس را ترك نمودند و بانظار اقدام وزارت اصلاحات ارضی میباشند.

۲۳ - شکایت متکفلین و معلولین که بخدمت سر بازی احضار شده‌اند.

۲۴ - شکایت کارگران مستخدمین جزء بازنشسته از عدم ترمیم حقوق بازنشستگی.

۲۵ - شکایات متوالی و مکرر کارمندان از عدم پرداخت مطالبات آنها مربوط باشبه محاسبه حقوق بود که هنگام طرح بودجه کل کشور شرحی به کمیسیون محترم بودجه نوشته شد که تصمیم مقتضی اتخاذ گردد.

۲۶ - شکوائیه دامداران از مأمورین جنگلیسانی دایر بممانعت از تعلیف احشام در مراتعی که مجاز اعلام شده است و همچنین شکایت زاربعینی که املاک مزروعی آنان امر تع شناخته‌اند.

۲۷ - تقاضای اصلاح قانون حمایت خانواده و شکایت از بعضی مواد آن.

۲۸ - شکایت کارمندان غیر رسمی از تأخیر در اجرای قانون استخدام و همچنین دادخواهی جمیع زیادی از کارمندان که بعد از سالها خدمت در گروه‌های پائین قرار میگیرند.

۲۹ - شکایت ۲۰۰ نفر از کارمندان منتقله از شرکت سهامی بیمه ایران بوزارت بهداری و سازمان بیمه کارمندان دولت است که بعد از تشکیل جلسات عدیده و شناختن حقانیت دادخواهان و تأیید آن در تمام مراجع ذربیط منتهی به بیبشهادت سه ماده اصلاحی از طرف کمیسیون گردید که در تاریخ ۲۳/۹/۴۷ بدولت ابلاغ شد تا در یکی از لوایح مربوط کنجانبیده و بمجلس تقدیم دارند و با آنکه مدتها است میگذرد و کارمندان مزبور متوالیاً مراجعه مینمایند هیچگونه اثری که مستلزم احقاق حقوق مکتسبه متقاضیان باشد معمول نگردیده است.

۳۰ - شکایت از عدم سهم آهنکی بین مؤسسان شهرداری و آب و برق و تلفن که بانذکرات مکرر متأسفانه بمحض آنکه اسفالت نقطه‌ای شروع شد به خراب کردن آن بمنظور نصب لوله باکابل اقدام مینمایند و در مرمت مامله میکنند که تذکر لازم داده شد باهم آهنک کردن کار و مرمت سریع نقاطی که ضرورتاً ناهموار شده است از ایجاد ناراضیاتی خودداری نمایند.

بهر حال آنچه که از چند هزار نامه واصله استنباط میشود غالباً وظیفه ناشناسی بعضی از مأمورین و عدم

نموده است و اکنون هم کمیسیون عرایض با تجاربی که بدست آورده است برای ایجاد همکاری وسیعتر بین مردم و سازمانها و تقویت اعتماد و جاوگیری از هر گونه تضییع حق یا بی‌عنایتی نسبت بروابط و ضوابط قانونی اجرای قانون و تشکیل شورای عالی دولتی را ضروری میدانند و امیدوار است ساحت مقدس مجلس شورای ملی نظرات کمیسیون عرایض را بیش از پیش مورد توجه و التفات قرار دهند تا در انجام وظایفی که بعهده گرفته است کامیابتر باشد.

چنانچه همکاران ارجمند به گزارشهای بیامی کمیسیون نبات خاص و بذول فرمایند ملاحظه میفرمایند که در بار اصلاح و اجرای قانون شورای دولتی را برای بهبود وضع پیشنهاد

با تقدیم احترامات فائقه رئیس کمیسیون عرایض مجلس شورای ملی - سر تیپ پور